

Trwa Rok Tragedii Górnośląskiej dedykowany pamięci osób objętych w 1945 r. masowymi deportacjami w głąb ZSRR. W tym roku mija dokładnie 80 lat od tamtych wydarzeń. Tworóg pamięta i boleśnie wspomina (str. 5).

CO JESZCZE W WYDANIU?

Za nami 33. finał WOŚP, ale w sercach nadal WSZYSTKO GRA! Sztab w Tworogu może się pochwalić imponującym wynikiem - ponad 60 tys. zł na rzecz onkologii i hematologii dziecięcej (str. 7).

1 stycznia 2025 r. wszedł w życie obowiązek selektywnego zbierania odpadów typu: tekstylia, odzież, obuwie. Gdzie w naszej gminie można oddać zużyte ubrania, buty, koce, pościel, zasłony? (str. 8)

TUTAJ NAS ZNAJDZIESZ

TWORÓG

G.S. Tworóg
ul. Zamkowa 45

Piekarnia Łubowski
ul. Zamkowa 37

Gminny Ośrodek Kultury
ul. Zamkowa 1

HANUSEK

„Dzelfa” S.C.
ul. B. Chrobrego 16

BRYNEK

Husqvarna
ul. Tarnogórska 7a

POŁOMIA

Sklep Spożywczy „MART”
ul. Bytomska 64

WOJSKA

ul. Powstańców Śl.
Sklep Spożywczo-Przemysłowy

BORUSZOWICE

ODiDO
ul. Nowy Świat 2

NOWA WIEŚ TW.

Sklep Spożywczy
ul. Wiejska 61

KOTY

Mini Market „Mix”
ul. Potępska 2

NASZA GMINA KOŁĘDUJE !

Foto. Zdj. powyżej - Rodzinne Kolędownie w Boruszowicach. Więcej na ten temat na str. 6.

Foto. Rozpoczęło się z przytupem utworem z repertuaru Ozzy'ego Osbourne'a „Crazy Train”, ale znalazło się także conieco dla miłośników świątecznych, jeszcze bożonarodzeniowych, klimatów. 30 stycznia na sali reprezentacyjnej Pałacu w Brynku odbył się Noworoczny koncert Leśnej Orkiestry Koncertowej działającej przy Zespole Szkół Leśnych i Ekologicznych. Więcej informacji i fotek na twg-kurier.pl.

REDAKCJA

www.twg-kurier.pl
twgkurier@poczta.fm
tel. +48 512 950 842

REDAKTOR NACZELNA
Marta Kobędza-Krain

DZIENNIKARZ
Anna Zapart

KREACJA
Łukasz Krain

MECENAT
Grażyna Chmiel
dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury

WYDAWCA

DRUK

fotoidruk.pl

TWG KURIER

PANOWIE TWOROGA: PHILIPP COLONNA VON FELS (1783 – 1807). CZĘŚĆ II

W 1786 roku zmarł król pruski Fryderyk Wielki. Jego następcą został jego bratanek Fryderyk Wilhelm II Hohenzollern. Dobre stosunki, jakie istniały pomiędzy Colonną a królewskim dworem Fryderyka Wielkiego, były kontynuowane w trakcie panowania jego sukcesora. Latem 1789 roku hrabia Philipp przebywał w Poczdamie i był przez kilka tygodni jedynym gościem króla. Wtedy to Fryderyk Wilhelm zapowiedział, że niedługo ma zamiar odwiedzić Górny Śląsk, a dokładnie hutę w Malapanie (dzisiejszy Ozimek) oraz Pszczynę, co oznaczało, że będzie w pobliżu Strzelca Wielkich. Słyszając to Colonna nakazał Harassowskiemu zorganizować naprawę dróg i mostów, a swoją matkę poprosił o przywitanie króla najlepszym szampanem i owocami.

Jeszcze tego samego lata, 18 sierpnia 1789 roku, Fryderyk Wilhelm II wraz ze swoim synem, późniejszym królem Fryderykiem Wilhelmem III oraz całą swoją świtą odwiedził Strzelce Opolskie. Z tej okazji, w okolicy dzisiejszego Zespołu Szkół (dawne „Królewskie Gimnazjum”), rozłożono trzy namioty. Królowi naprzeciw wyjechał na koniu Harassowski, aby go powitać jeszcze przed bramami miasta. Wjechali do Strzelca przez nieistniejącą już dzisiaj bramę opolską, która znajdowała się w pobliżu dzisiejszego kościoła Bożego Ciała (były kościół ewangelicki). Wjazd królewskiego orszaku ogłosił mieszkańcom trębacz z wieży strzeleckiego ratusza. Król ze swoją świtą przemknął dość szybko przez miasto, mijając szpaler ludzi, który tworzyli chłopcy z okolicznych wsi, ubrani w stroje regionalne. Około godziny 10 orszak dotarł do namiotów, gdzie na gości czekała już matka Philippa – Anna Maria wraz z innymi hrabiankami. Po wejściu króla do namiotu mowę powitalną wygłosił Harassowski, po niej wszyscy usiedli do uroczystego śniadania. Na suto zastawionych stołach znaleźć można było między innymi takie smakołyki jak: czekoladę, bulion, szynkę, szampan oraz upieczone daniele, upolowane wcześniej w tworogowskich lasach. Po śniadaniu i kurtuazyjnych rozmowach, trwających nieco ponad godzinę, król pożegnał gospodarzy i cały orszak ruszył dalej w kierunku Błotnicy Strzeleckiej.

Hrabia Philipp przebywał przeważnie poza granicami swoich ziem. Dużo podróżował. Najczęściej przebywał w Berlinie i Wrocławiu. Podczas swoich pobytów w stolicy Prus często nocował na Zamku Królewskim. Z synem Fryderyka Wilhelma II – Fryderykiem Wilhelmem III łączyły go również bliskie relacje. Jak pisał w liście do Harassowskiego w 1799 roku:

„W dniu 10 marca były urodziny pięknej królowej, która po raz kolejny została uhonorowana wielkim balem i kolacją w ulubionym pałacu króla. Zostałem powitany z większą przychylnością niż wcześniej, a obie Królewskie Mości wielokrotnie ze mną rozmawiały. Zostałem na tym niezapomnianym balu do trzeciej nad ranem.”

W 1790 roku we Wrocławiu Colonna spotkał się z najslawniejszym poetą ówczesnej epoki – Johanem Wolfgangiem Goethe. Podczas przyjęcia wydanego przez hrabiego Redena (dyrektora Wyższego Urzędu Górniczego we Wrocławiu, a później ministra w rządzie pruskim) właściciel Strzelca i Tworoga siedział z poetą przy jednym stole. Z tego spotkania pochodzi notatka opisująca wygląd oraz cechy charakteru hrabiego Philippa. Umieścił ją Herman Wentzel w książce „Goethe in Schlesien” („Goethe na Śląsku”): Philipp Colonna von Fels „był bardzo bogatą, o ogromnej masie ciała osobistością”. Przebywając w towarzystwie zwykle

milczał. W dyskusję włączał się dopiero, gdy rozmowy wchodziły na interesujące go tematy. Jego sylwetkę próbował odtworzyć kiedyś ks. Lorenz Franz Heissig, proboszcz w Kielczy w latach 1786 – 1818 oraz 1825 - 1840. Zlecił on wykonać i ustawić na terenie swego probostwa wyrzeźbioną w kamieniu podobiznę hrabiego, aby w taki sposób podziękować mu za podarowanie łąki graniczącej z terenem probostwa. Współcześnie podobizna ta znajduje się w miejscowości nazwanej na cześć Colony – Kolonowskim (pod Izłą Regionalną Historii Lokalnej - zdj. powyżej). Portret Philippa

Colonna znajdował się niegdyś w zamku strzeleckim, który spłonął po wkroczeniu armii czerwonej na Śląsk w 1945 roku (obrazu na zamku strzeleckim nie było już 1927 roku, kiedy szukał go badacz lokalnej historii Strzelec Opolskich i okolic – Carl Szczodrok z Kolonowskiego, źródło: „Der Oberschlesier” Heft 3/1927).

Z Wrocławia w 1790 roku Colonna udał się do Frankfurtu nad Menem, aby uczestniczyć w koronacji Leopolda II na Cesarza Rzeszy. Uroczystość ta odbyła się 9 października 1790 roku. Niestety koronację tę hrabia mógł obserwować tylko z okna jednej z kamienic na rynku, gdyż popadł w ciężką chorobę.

W latach 1790 i 1792 hrabia Philipp przebywał w Styrii w Austrii oraz w Pradze. W 1797 roku przyjął zaproszenia księcia Radziwiła, a także hrabiego Colonna – Walewskiego i wybrał się w podróż do Polski (Nowack nie wymienił imion księcia Radziwiła i hrabiego Colonna Walewskiego, w pierwszym przypadku możemy podejrzewać, iż księciem tym był Michał Hieronim Radziwił, targowiczanie, zm. 28.03.1831 roku w Warszawie). W Warszawie ucztował z księciem Kazimierzem, bratem króla Polski Augusta Poniatowskiego.

Przy tak licznych podróżach hrabia Philipp bardzo rzadko przebywał w swoich włościach. Do 1797 r. jego stałym miejscem zamieszkania był zamek w Strzelcach Opolskich. Prawdopodobnie od 1797 roku hrabia mieszkał w Tworogu. Na decyzję zmiany stałego miejsca zamieszkania mogło mieć wpływ pewne znaczące wydarzenie, które miało miejsce w Tworogu. Doszło tutaj do małej rewolucji, która skończyła się wygnaniem Harassowskiego z wioski. Rewolucja, do której doszło w Tworogu była wynikiem złego traktowania chłopów przez głównego pełnomocnika Colonna. Harassowski wysyłał chłopów

do odrabiania pańszczyzny nawet w najgorszych warunkach pogodowych, a ten kto nie był posłuszny, dostawał kańczugiem. Złe traktowanie poddanych przez Harassowskiego doprowadziło do pogorszenia przyjacielskich stosunków, jakie łączyły go z hrabią. Już od 1791 roku Colonna ostrzegał swojego przyjaciela przed zbyt ostrym traktowaniem poddanych. Zatarg w Tworogu wyjątkowo zezłościł hrabiego, czemu dał upust w jednym z listów do swojego urzędnika.

Colonna, zafascynowany sztuką starożytną, wybudował opodal młyna na Zielonym w Tworogu piekarnię w kształcie rotundy (1794). Okrągły budynek, przypominający rzymski panteon, miał podobno początkowo pełnić funkcję łaźni. Ze względu jednak na dużą odległość do zamku łaźnia mogła nie spełnić swojej roli i ostatecznie budynek stał się piekarnią, zwaną przez tutejszych mieszkańców „Banią”. Nad wejściem do piekarni ówczesny proboszcz ks. Hoscheck kazał umieścić chronogram: „ConstrVXIt fVrmos InDVstrla nIXa CoLVMna”, co miało oznaczać „Colonna postarał się o zbudowanie tej piekarni w 1794 roku”. Jeśli byśmy dodali rzymskie cyfry umieszczone w napisie otrzymalibyśmy rok budowy piekarni, czyli 1794. Podobno hrabia chciał w kształcie rotundy wybudować również nowy kościół w Tworogu. Kościół w takim kształcie stanął w Kolonowskim, ale dopiero w 1954 roku.

Dla parafii kotowsko-tworogowskiej hrabia Philipp zasłużył się w następujący sposób: zarówno w Kotach, jak i Tworogu wsparł finansowo budowę nowego ogrodzenia cmentarza (w Tworogu powiększono cmentarz). W Kotach sfinansował wykonanie nowego pokrycia dachowego kościoła (1794), a w Tworogu zbudował w 1791 roku nową plebanię. Budynek ówczesnej plebanii w Tworogu znajdowały się po dwóch stronach drogi

prowadzącej do Kotów. Nowe probostwo postanowiono postawić tak, aby jego budynki nie były przedzielone przez drogę. Plebanię zaprojektował architekt Christoph Worbs ze Strzelec Opolskich. Koszty obliczono na 680 Rth. (Reichstaler). Materiały zaczęto zwozić od 1789 roku. W maju 1791 roku przystąpiono do stawiania fundamentów, a we wrześniu tego samego roku, budynek był już gotowy. Ówczesny proboszcz ks. Hoscheck bardzo narzekał na wykonanie nowej plebanii. Murarzy nazwał nieukami, gdyż ani jeden kąt budynku nie był kątem prostym. Dodatkowo nowy budynek dla duchownych postawiono na mokrym gruncie, co prowadziło do przenikania wilgoci do wewnątrz i pojawienia się zagrybienia. Ksiądz Hoscheck obawiał się, iż nowo postawiona plebania nie przetrwa stulecia. Tak się jednak nie stało i po licznych remontach budynek plebanii stoi do dzisiaj. Funkcję plebanii przestał pełnić około 1898 roku, kiedy to proboszcz Knossalla wybudował nową plebanię, mieszczącą się do dnia dzisiejszego w pobliżu kościoła w Tworogu.

Za panowania Philippa Colonna wyremontowano również kaplicę pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego, znajdującą się przy pałacu w Tworogu (1794 rok). Hrabia zaopatrzył ją w nową wieżyczkę i dzwon. Podczas remontu dzwonów kościoła pod wezwaniem św. Antoniego w Tworogu w 2022 roku zauważono, iż w jego wieżyczce zawieszony jest dzwon z inskrypcją „Per Franciscum Stanke Opaviae AD 1793” (zdj. powyżej). Przypuszczam, że jest to właśnie ten dzwon, który od 1794 roku znajdował się w wieżyczce kaplicy NSPJ. Nie wiadomo tylko kiedy i w jakich okolicznościach został przeniesiony na dach kościoła (przypuszczalnie po konfiskacie pierwszego małego dzwonu na cele wojenne). Pierwotnie w małej wieży kościoła w Tworogu znajdował się inny mały dzwon – odlany w 1773 roku, a ufundowany przez hrabinę Annę de Colonna zu Fels (ks. Henryk Gawelczyk „Dzieje kultu św. Antoniego w Tworogu”).

Michał Dramski

Autor opracowania dziękuje Pani Katarzynie Mańko za korektę tekstu.

Foto. Podobizna hrabiego Philippa Colonna w ogrodzie farskim w Kielczy: źródło „Oberschlesien im Bild” (www.sbc.org.pl) Zdjęcie wykonane w latach 30. XX w. Na str. 3 podobizna hrabiego stojąca obecnie przed budynkiem Izby Regionalnej Historii Lokalnej w Kolonowskim (źródło: wikipedia) oraz budynek dawnej piekarni w latach 90. XX w.

W 80. ROCZNICĘ TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ

Co roku, w pierwszą niedzielę stycznia, wspominamy wejście na Górną Śląsk Armii Czerwonej zapamiętane jako Tragedia Górnośląska 1945 r. Paradoksalnie najstraszliwsze dla Ślązaków chwile rozpoczęły tuż po zakończeniu II wojny światowej, w momencie, gdy świat odetchnął, a ludzie z nadzieją wypatrywali przyszłości wolnej od nieszczęść. Tymczasem mieszkańcy Górnego Śląska, postrzegani przez Rosję jako rdzenni Niemcy, mieli doświadczyć okrucieństwa usprawiedliwanego reparacjami wojennymi. Od tamtych wydarzeń minęło dokładnie 80 lat. Rok 2025 uchwałą Sejmiku Śląskiego został ogłoszony Rokiem Tragedii Górnośląskiej.

W 1945 r., po konferencji jałtańskiej, Państwowy Komitet Obrony ZSRR wydał dyrektywę o zmobilizowaniu obywateli Rzeszy Niemieckiej w wieku od 17 do 50 lat do przymusowych robót na rzecz odbudowy gospodarki radzieckiej. Tania siła robocza była traktowana jako forma reparacji wojennych za szkody wyrządzone przez Niemców na terenie ZSRR. Ofensywa Armii Czerwonej dotarła na Górną Śląsk pod koniec stycznia 1945 r. Zaczął się koszmar. Mordy, gwałty, grabieże... Działania o charakterze zbrodniczym wobec ludności cywilnej Górnego Śląska zakończyły się deportacjami w głąb ZSRR dziesiątek tysięcy ludzi. Tragedia nie ominęła Tworoga i okolic. Armia Czerwona weszła do Tworoga 21 stycznia 1945 r. w niedzielne, mroźne popołudnie. Świadkowie nazywali przybyszy dosadnie: hołotą, kryminalistami i bandytami. Wszędzie stały czołgi, po ulicach chodzili

uzbrojeni żołnierze. W Tworoga zapanował strach... Mobilizacja mężczyzn zdolnych do pracy miała miejsce na przełomie stycznia i lutego oraz w marcu. Miejscem zbiórki był Plac Wolności.

Prace miały trwać 10 – 15 dni. Wielu zgłosiło się dobrowolnie wierząc, że po dwóch tygodniach wrócą do rodzinnych domów. Nie wrócili....

Ci, którym udało się przetrwać, wracali do domów po kilku latach (niektórzy jeszcze w latach 50. XX w.), ale dla większości była to ostatnia podróż życia... Podróż, podkreślmy, okrutna sama w sobie. Transport w głąb ZSRR odbywał się w wagonach (tzw. krowiarkach), w których przewożono ok. 50, a nawet 100 osób bez jedzenia, bez wody, bez ogrzewania, bez wygod, bez ubikacji... W zależności od destynacji podróżowali nawet trzy tygodnie.

Na miejscu czekały na nich prowizoryczne baraki, głód, chłód, skrajne zmęczenie. Ślązacy pracowali w łagrach na całym obszarze ZSRR, głównie jednak na Ukrainie, w Syberii, w Białorusi i Kazachstanie m.in. w przemyśle wydobywczym, metalurgicznym, kamieniołomach. Mężczyźni, którym udało się wrócić z koszarnej tułaczki, byli schorowani, wychudzeni, z opuchlizną głodową i silną traumą, która nie opuszczała do końca życia...

Ilu dokładnie Górnoślązaków trafiło na wschód? Do dzisiaj nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Wiemy, że nie mniej niż 30 tys., ale szacunki mówią nawet o 50 tysiącach. To była najdłużej przemilczana tragedia w historii powojennej Polski.

Aresztowania, grabieże, mordy, gwałty oraz wywózki w głąb ZSRR – to udokumentowany fragment także naszej, gminnej historii. Dokładnie w 80. rocznicę tamtych wydarzeń Tworóg pamięta i boleśnie wspomina wejście armii radzieckiej do Tworoga i straszliwe tego skutki. 25 stycznia, po mszy świętej, przedstawiciele władzy samorządowej, lokalnych organizacji oraz mieszkańcy gminy prowadzeni przez Orkiestrę Dętą złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem „Pamięci Ślązaków – ofiar wojen, internowań, wywozek i prześladowań”. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Tworogu w przejmujący, chwytający za serce sposób przypomnieli prawdziwe historie osób doświadczonych Tragedią Górnośląską. Po części oficjalnej, na placu za Urzędem Gminy można było ogrzać się przy „kosioku” i gorącej zupie.

MUZYKA SPISANA ANIELSKIM PIÓREM...

W 2011 roku „Cicha noc” została włączona do austriackiej listy niematerialnych zabytków kultury UNESCO jako „światowa pieśń pokoju, której oddziaływanie rozciąga się ponad granice chrześcijańskich kościołów”. Między innymi tę, znaną na całym świecie, kolędę usłyszeliśmy 12 stycznia w Gminnym Ośrodku Kultury w Tworogu, podczas koncertu tarnogórskich chórów. Na scenie GOK-u zaśpiewał Chór „Kolejarz” oraz Chór „Fresco”, zespoły działające przy Tarnogórskim Centrum Kultury.

Chór „Kolejarz”, od założenia w 1986 r., dał ponad 550 koncertów śpiewając pieśni świeckie i sakralne, kolędy i pastoralki, pieśni ludowe i rozrywkowe, a także większe formy wokalnie-instrumentalne w 8 językach. Ze swoim repertuarem odwiedził liczne kraje między innymi: Niemcy, Francję, Austrię, Czechy, Słowację i Węgry. Jego założycielem i długoletnim prezesem był Bronisław Kanclerz. W ciągu wieloletniej działalności chór dał ponad 550 koncertów. Od 2004 dyrygentem zespołu jest Izabela Lysik-Różańska.

Z kolei Chór „Fresco” to nieco młodsza formacja, bo istniejąca od 2013 r. W swojej działalności szuka nowych, świeżych brzmień. W repertuarze chóru znajdują się zarówno pieśni sakralne jak i świeckie, w tym ludowe, utwory musicalowe oraz aranżacje piosenek rozrywkowych. Mimo niewielkiego stażu, Fresco ma na koncie wiele koncertów oraz nagród.

Podczas koncertu w Tworogu chóry wyczarowały niezwykłą atmosferę pełną miłych dla ucha, anielskich dźwięków. Chórzyści, wykorzystując zaledwie jeden instrument – ludzki głos, zabrali nas w harmonijną podróż po bożonarodzeniowych melodiach. Ale nie tylko muzyka pojawiła się na scenie.

Spotkanie z tarnogórskimi chórami było także przyjemną lekcją historii. Repertuar zespołów został skomponowany przekrojowo, by zaprezentować utwory starsze i młodsze, pisane w kraju i zagranicą, śpiewane w kościołach katolickich i popularne w kręgach protestanckich. Słuchacze zostali oprowadzeni przez kolejne stulecia począwszy od utworów szesnastowiecznych, a kończąc na dwudziestowiecznych, współczesnych aranżacjach. Usłyszeliśmy pieśni skomponowane w Polsce, ale też we Francji, w Niemczech, czy Austrii, gdzie powstała

znana na całym świecie, wspomniana na wstępie, „Cicha noc”.

Co ciekawe, dwustuletnią kolędę przetłumaczono już na ponad 300 języków i dialektów. Nim ustalono nazwisko autora tekstu i kompozytora muzyki, mówiono, że kolęda spadła z nieba i została spisana piórem ze skrzydła anioła... Jak było w rzeczywistości? „Cicha noc” powstał w 1818 r. w parafii świętego Mikołaja w Oberndorfie. Wikary, ks. Joseph Mohr wręczył swój wiersz (napisany najpewniej gęsim, nie anielskim piórem) organistce Franzowi Gruberowi, z prośbą o skomponowanie do niego melodii na dwa głosy i chór. Oryginalnie kolędie miała towarzyszyć gitara. Utwór po raz pierwszy zaśpiewano w kościele św. Mikołaja podczas pasterki 24 grudnia 1818 r.

Zdjęcia z kolędowego popołudnia z anielskimi dźwiękami znajdziecie na stronie twg-kurier.pl.

RODZINNE KOLEĐOWANIE W BORUSZOWICACH

Kolęda wciąż rozbrzmiewa w naszej gminie. 20 stycznia najgłośniej śpiewano ją w Boruszowicach. W tamtejszym Zespole Szkolno-Przedszkolnym zorganizowano „Rodzinne kolędowanie”, w którym wzięli udział uczniowie, ich rodziny, nauczyciele oraz mieszkańcy Boruszowic, Hanuska i okolic.

Na scenie sporo się działo, jednak motyw przewodni – Boże Narodzenie – był bardzo wyraźny. Przedszkolaki oraz uczniowie klas II i III zaprezentowali jasełka. Z kolei w muzyczny, świąteczny nastrój wprowadziła publikę lokalna Orkiestra

Dęta. Nie zabrakło pokazu talentów, czyli występów wokalnych i instrumentalnych w wykonaniu uczniów. Szkolnemu chórowi udało się nawet zaangażować widownię do wspólnego śpiewania!

Wydarzenie wykorzystano także do wręczenia nagród w konkursie ogłoszonym przez Przedszkole w Boruszowicach pod nazwą „Eko-Anioł”.

– To była już czwarta edycja konkursu. Napłynęły 53 prace z gmin Tworóg, Krupski Młyn i Tarnowskie Góry. Konkurs był adresowany do dzieci przedszkolnych i uczniów klas 1-3. Tym

razem podjęliśmy temat ekologii – informuje organizatorka konkursu, Dorota Stokłosa z Przedszkola w Boruszowicach.

W tym roku współorganizatorem była Gmina Tworóg, która w ramach promocji projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” wręczyła wszystkim uczestnikom upominki. Prace przedszkolaków można było podziwiać podczas rodzinnego kolędowania, wcześniej wystawiono je w holu Urzędu Gminy.

Zdjęcia z tego wydarzenia znajdziecie na str. 2 oraz na twg-kurier.pl.

33. FINAŁ JUŻ ZA NAMI, ALE W SERCACH NADAL WSZYSTKO GRA!

Za nami 33. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. 26 stycznia Sztab w Tworogu zagrał po raz szósty. Cieszymy się, że po raz kolejny tak wielu z Was wzięło udział w wydarzeniu. Tegoroczny wynik - ponad 60 tys. zł - to suma, z której możecie być dumni.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy tym razem skupiła się na onkologii i hematologii dziecięcej. Graliśmy dla 18 oddziałów dziecięcych, 17 hospicjów, 5 ośrodków neurochirurgii onkologicznej, 6 ośrodków chirurgii onkologicznej oraz 4 zakładów patomorfologii. Dzięki zebranym środkom możliwe będzie zakupienie najnowszego sprzętu diagnostycznego, który pomoże lekarzom w walce z nowotworami i innymi ciężkimi chorobami hematologicznymi u dzieci. Choroby nowotworowe to druga, zaraz po wypadkach, najczęstsza przyczyna zgonów dzieci w Polsce. Wraz z rozwojem onkologii, liczba wyleczeń wzrosła do ponad 80%, co stawia Polskę na równi z krajami Europy Zachodniej czy Stanami Zjednoczonymi. Leczenie nowotworów dziecięcych wymaga jednak olbrzymich nakładów sprzętowych i diagnostycznych.

Sztab w Tworogu z siedzibą w Gminnym Ośrodku Kultury przygotował mnóstwo atrakcji. Imprezę otworzył bieg „Policz się z cukrzycą”. Po wręczeniu medali najszybszym uczestnikom biegu, na scenie zagościła magia! Mistrzowie Sztuki i Sportu przygotowali interaktywny pokaz iluzji

w ruchu, w którym wzięła udział widownia zgromadzona na sali widowiskowej GOK-u. Duet tworzą iluzjonista Maciej Leksy (mieszkaniec Tworoga) i Grzegorz Rugulski, specjalizujący się w żonglerce piłką nożną. Młodzi Mistrzowie zademonstrowali w humorystyczny sposób sztuczki sportowe, iluzję i umiejętności sceniczne. Po magicznej rozgrzewce wystąpiła tworogowska Orkiestra Dęta, a następnie wicewójt Łukasz Ziob wręczył nagrody w konkursie gminy Tworóg „Ubierzmy wspólnie choinkę”. Prace uczestników, prócz tego, że ozdobiły choinkę w holu Urzędu Gminy, zasiliły pulę przedmiotów w „Grze o nagrody”. W tym roku czekała na Was rekordowa ilość nagród, bo niemal 800!

Podczas finału w Tworogu na scenie zaprezentował się także śląski zespół rockowy 418, który co roku wspiera muzycznie Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, ale w Tworogu zagrał po raz pierwszy. Na zakończenie imprezy wystąpiła grupa The Storks, czyli muzycy z Częstochowy z programem autorskim, który sami określają muzyką okołobluesową.

Najmłodzi także się nie nudzili. W oddzielnej sali dzieci mogły się bawić na

interaktywnej macie udostępnionej przez OSP w Kotach. Na sali widowiskowej z kolei czekał na nie dmuchaniec.

Pomiędzy koncertami odbywały się licytacje przedmiotów przekazanych przez darczyńców. W tym miejscu po raz kolejny dziękujemy wszystkim przedsiębiorcom, organizacjom, osobom prywatnym za okazanie serca i ogromne wsparcie organizacji finału. Wszystkie przekazanie „cegiełki” i każdy wylicytowany przedmiot to bezcenna pomoc.

Na czele Sztabu gminy Tworóg stał Stanisław Mika, którego wspierali Sandra Grzesiek i Artur Konfederak. Towarzyszyła im grupa kilkudziesięciu wolontariuszy: ponad 30 osób z puszkami plus wolontariusze, którzy wsparli obsługę finału, którzy upiekli ciasta do słodkiego kącika, dzielna ekipa z komisji liczącej, druhowie z OSP Koty itp.). Wszystkim bardzo dziękujemy i wciąż zachęcamy do uczestniczenia w finale – trwają aukcje Allegro! Pod linkiem allegro.pl/uzytkownik/akonfi licytowane są przedmioty wystawione przez Sztab w Tworogu.

Finał, jak co roku, zakończyło Świeatko do Nieba – symboliczny gest, który o godz. 20 jednoczy wszystkie sztaby WOŚP, a jest ich 1683 (w tym 94 w 24 krajach świata!). Pamiętajcie! Gramy do końca świata i jeden dzień dłużej!

78%

pokonsumenckich odpadów włókienniczych
nie jest zbieranych selektywnie

TEKSTYLIA DO SEGREGACJI

1 stycznia 2025 r. wszedł w życie obowiązek selektywnego zbierania odpadów typu: tekstylia, odzież, obuwie. W naszej gminie zużyte ubrania, buty, koce, pościel, zasłony itp. zbierane będą odrębnie jako kolejna frakcja surowców wtórnych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK) zlokalizowanym w Tworogu przy ul. Zamkowej 16.

Do tej pory tekstylia były wrzucane do odpadów zmieszanych, w efekcie aż 78 % pokonsumenckich odpadów włókienniczych trafiało na wysypisko.

Przeciętny Europejczyk co roku kupuje około 26 kg ubrań. Zgodnie z badaniami prowadzonymi przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC) całkowita ilość odpadów włókienniczych – obejmująca odzież i obuwie, wyroby włókiennicze używane w gospodarstwach domowych, techniczne wyroby włókiennicze oraz odpady przemysłowe i przedkonsumenckie – w 2019 r. wyniosła 12,6 mln ton (10,9 mln ton odpadów pokonsumenckich i 1,7 mln ton odpadów przemysłowych i przedkonsumenckich). Wygenerowano 5,2 mln ton odpadów odzieży i odpadów obuwiczych, co odpowiada około 11 kg odpadów na osobę rocznie w UE (www.gov.pl/web/klimat/tekstylia).

Co zrobić, aby zminimalizować ilość wytwarzanych odpadów tekstyliów i odzieży?

- KUPUJ ODPOWIEDZIALNIE – nie kupuj, jeżeli naprawę nie potrzebujesz kolejnej nowej rzeczy.
- Nieużywane, ale dobre rzeczy przekaż znajomemu, rodzinie lub sprzedaj/wymień podczas różnego rodzaju akcji.
- Skorzystaj z różnych platform sprzedażowych, dzięki którym pozbędziesz się dobrych, ale niepotrzebnych Tobie rzeczy, a jednocześnie zyskasz na ich sprzedaży.
- Jeżeli nie zależy Ci na zysku ze sprzedaży, niepotrzebne ale dobre rzeczy oddaj potrzebującym.
- Wrzuć do pojemników ustawionych na terenie gminy służących do zbiórki odzieży, np. na cele charytatywne (jednak zanim wrzucisz ubranie do takiego kontenera upewnij się co do jego legalności).
- Oddawaj nieużywane rzeczy do punktów recyklingowych w sieciówkach.

Coraz więcej firm i organizacji tworzy

innowacyjne rozwiązania w zakresie praktyk recyklingowych. Stare materiały są wykorzystywane do produkcji nowych tkanin lub produktów. Istnieją także oferty odnawiania zużytych ubrań i sprzedawania ich w niższej cenie.

Odpowiedzialna konsumpcja i gospodarka odpadami jest bardzo potrzebna. Apelujemy o zastosowanie się do przepisów i selekcjonowanie tekstyliów.

Bardzo ważną informacją jest fakt, że ustawodawca nie przewiduje dodatkowych pojemników na selekcję. Zebrane w sposób selektywny tekstylia należy samodzielnie dostarczyć do PSZOK-u.

Zgodnie z przepisami prawa **Gmina ma możliwość wymierzenia „kary” za brak przestrzegania segregacji odpadów tekstyliów i odzieży lub ich niewłaściwą segregację poprzez nałożenie na mieszkańca opłaty podwyższonej za odbiór odpadów, wynoszącej 3-krotność stawki opłaty, gdy odpady są zbierane selektywnie.**

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE GMINY TWORÓG

Informujemy, iż na terenie Gminy Tworóg, Zakład Usług Komunalnych Tworóg Sp. z o.o. prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w Tworogu przy ul. Zamkowej 16 (za budynkiem Urzędu Gminy Tworóg). PSZOK jest czynny, za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy, w następujące dni:

- poniedziałek: 7:00 – 17:00
- wtorek – piątek: 7:00 – 15:00
- sobota: 8:00 – 13:00

POMOC ŻYWNOSCIOWA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tworogu informuje, że przystąpił do realizacji Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024.

Od 1 stycznia 2025 r. dochód uprawniający do pomocy żywnościowej z Programu będzie wynosić odpowiednio:

- 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej
- 2 180,95 zł dla osoby w rodzinie.

Skierowania są wydawane w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tworogu przy ulicy Zamkowej 16, w pokoju nr 15 (na parterze).

Osoby, które nie korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej są zobowiązane przedłożyć potwierdzenie dochodu za miesiąc poprzedzający wydanie skierowania.

W Podprogramie 2024 przewidziane jest 19 produktów:

- art. warzywne i owocowe: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, dżem truskawkowy
- art. skrobiowe: makaron jajeczny świderki, mąka pszenna, kasza jęczmienna, płatki owsiane, herbatniki maślane, kawa zbożowa rozpuszczalna
- art. mleczne: mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający
- art. mięsne: szynka wieprzowa mielona, szynka drobiowa, paszтет wieprzowy, szprot w oleju

- cukry: cukier biały, miód wielokwiatowy nektarowy
- tłuszcze: olej rzepakowy
- dania gotowe: fasolka po bretońsku

ASYSTENT OSOBISTY PO RAZ SZÓSTY W NASZEJ GMINIE

W 2025 r. Gmina Tworóg po raz szósty realizuje Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Całkowita wartość zadania to 815 796,00 zł. W tym roku z Programu realizowanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tworogu skorzysta 41 osób niepełnosprawnych.

Program będzie realizowany do 31 grudnia 2025 r. Gmina Tworóg pozyskała na szóstą edycję 45 % wnioskowanej kwoty.

Według początkowych założeń w gminie Tworóg z programu miało skorzystać 38 osób. Zgłosiło się 41. GOPS nie chciał nikogo pozostawić bez wsparcia, dlatego zdecydowano o zakwalifikowaniu wszystkich chętnych. W tym roku każda osoba niepełnosprawna objęta programem ma do dyspozycji 300 godzin z asystentem. Z takiej formy pomocy skorzystają:

- 3 dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 26 osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 10 osób niepełnosprawnych o stopniu znacznym,
- 1 osoba niepełnosprawna o stopniu umiarkowanym,
- 1 osoba niepełnosprawna o stopniu umiarkowanym z niepełnosprawnością sprzężoną.

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej mają na celu poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych,

zapewnić wsparcie oraz pomoc adekwatną do ich potrzeb oraz umożliwić zaangażowanie osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe. Dodatkowo usługi mają pobudzić osoby niepełnosprawne do podejmowania aktywności, przeciwdziałać dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu, umożliwić osobom niepełnosprawnym aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej. Usługi asystenta polegają na udzieleniu pomocy:

- przy wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe);
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- załatwianiu spraw urzędowych;
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;

korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);

– Warto podkreślić, że asystent osobisty świadczy wsparcie dwukierunkowo. Z jednej strony jest nieocenioną pomocą dla osoby niepełnosprawnej, którą może gdzieś zabrać, a czasami wystarczy, że będzie obok, porozmawia, wysłucha, usprawni zwykłe codzienne czynności. Z drugiej strony asystent osobisty wspiera rodzinę osoby niepełnosprawnej. Pamiętajmy, że najbliżsi są zaangażowani w opiekę zarówno fizycznie, jak i psychicznie przez 24 godziny na dobę. Zwykłe wyjście do sklepu to nierzadko logistyczne wyzwanie. Asystent częściowo odciąża opiekuna prawnego, daje możliwość wyjścia z domu bez dyskomfortu psychicznego i strachu o bliskiego – mówi dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tworogu, Barbara Pysznik.

Zgodnie z założeniami programu osoba z niepełnosprawnością ma możliwość samodzielnego wyboru osoby która będzie świadczyć usługi asystenta. Nie może to jednak być członek rodziny uczestnika, opiekun prawny lub osoba faktycznie zamieszkująca razem z uczestnikiem programu.

WKRÓTCE PIERWSZE NABORY!

Już wkrótce zostaną ogłoszone pierwsze nabory w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Leśna Kraina Górnego Śląska” na lata 2023-2027. Jak prezentuje się harmonogram naboru w 2025 r.?

Na pierwszy ogień idą nabory cieszące się największym zainteresowaniem. W I kwartale br. zostaną przeprowadzone m.in. konkursy na infrastrukturę spędzania czasu wolnego dla mieszkańców kierowane do jednostek sektora finansów publicznych oraz organizacji pozarządowych. W II i III kwartale zaplanowano nabory dla osób fizycznych na zagrody edukacyjne oraz podejmowanie działalności gospodarczej w ramach specjalizacji: Tworzenie oferty rozwoju, spędzania czasu wolnego i rekreacji dla mieszkańców.

Jak przygotować się do złożenia wniosku?

Pomysł na projekt warto skonfrontować z założeniami Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Leśna Kraina Górnego Śląska” na lata 2023-2027 ponieważ musi być z nią zgodny.

W kwestiach technicznych związanych z przygotowaniem i złożeniem wniosku to z odpowiednim wyprzedzeniem należy złożyć wnioski o wpis do ewidencji producentów (lub zaktualizować swoje dane jeśli uległy zmianie), ponieważ numer producenta jest niezbędny do utworzenia konta Platformy Usług Elektronicznych (PUE).

W nowym okresie programowania wnioski w ramach PS WPR będą przyjmowane wyłącznie w formie elektronicznej przez PUE ARIMR. W związku z tym każdy

wnioskodawca musi:

- Posiadać numer producenta (wniosek należy złożyć w powiatowym oddziale ARIMR)
- Założyć konto na platformie ARIMR

Dla osób fizycznych startujących w konkursach Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadziło obowiązek udokumentowanego zamieszkania na terenie LGD przez minimum rok przed złożeniem wniosku. Do dokumentacji należy dołączyć zaświadczenie z ewidencji ludności.

Jeśli operacja zakłada wykonanie robót budowlanych to na etapie wniosku wymagane są m. in. dokumenty tj.: kosztorys inwestorski, plany i rzuty budynków, pozwolenia i zgłoszenia budowlane, projekt budowlany (jeśli wymagany), zgłoszenie zmiany użytkowania (jeśli dotyczy), dodatkowe decyzje (jeśli wymagane).

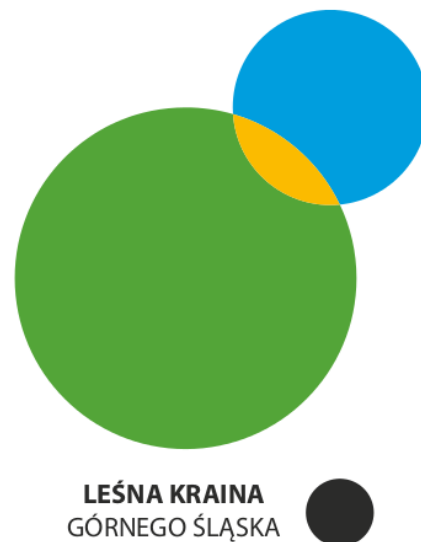
Zachęcamy do zapoznania się z Procedurą oraz Kryteriami wyboru operacji finansowanych z EFRROW. Szczegółowe zasady i warunki składania wniosków zostaną przedstawione w regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy. Biuro LGD w czasie naboru wniosków będzie prowadziło spotkania informacyjne i doradztwo indywidualne.

Harmonogram 2025 znajdziecie na

stronie internetowej LGD „Leśna Kraina Górnego Śląska”: lesnakrainalgd.pl

Stowarzyszenie zaprasza również na konsultacje w sprawie ogłaszanych naborów:

- w biurze pod adresem 42-286 Koszęcin, ul. Szkolna 13,
- telefonicznie pod nr tel. 34 373 52 95
- mailowo na adres biuro@lesnakrainalgd.pl.

LEŚNA KRAINA
GÓRNEGO ŚLĄSKA

RUSZA REKRUTACJA

W lutym rusza rekrutacja do publicznych przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę Tworóg.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 15/2025 Wójta Gminy Tworóg z 20 stycznia 2025 r. deklarację kontynuacji edukacji przedszkolnej należy złożyć w terminie od 10 do 14 lutego do godz. 15. Wniosek o przyjęcie do przedszkola lub szkoły podstawowej wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym, będzie można złożyć w dniach od 3 do 10 marca do godz. 15 (lista przyjętych dzieci zostanie podana do publicznej wiadomości 18 marca).

Wszystkie terminy oraz kryteria są zawarte we wspomnianym Zarządzeniu. Dokument znajdziecie na oficjalnej stronie Urzędu Gminy - tworog.pl.

FIZYKA I CHEMIA – NIEZŁE SHOW!

17 stycznia 2025 r. uczniowie klas 1-8 Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wojsce mieli okazję uczestniczyć w widowiskowych i niezwykle ciekawych warsztatach fizyczno-chemicznych "Zaelektryzowani". Celem warsztatów było: rozbudzenie u dzieci ciekawości oraz nauczenie obserwacji, myślenia przyczynowo-skutkowego, przewidywania efektów oraz wyciągania

właściwych wniosków z przeprowadzonych doświadczeń, eksperymentów i zjawisk przyrodniczych, wykorzystanie wiedzy chemicznej i produktów spożywczych w praktyce życia codziennego, rozwijanie zainteresowań naukowych, wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, stymulowanie rozwoju dziecka – przygotowanie go do samodzielności i współpracy (źródło: fb).

ANIELSKIE JASEŁKA NA DZIEŃ BABCI I DZIADKA

Pięknie opowiedziana historia Bożego Narodzenia oraz program artystyczny ze specjalną dedykacją. 22 stycznia uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Tworogu zaprosili babcię i dziadków na ucztę dla zmysłów. Uczniowie zaprezentowali jasełka, których najważniejszy fragment został opowiedziany

w oryginalny sposób, poprzez teatr cieni. Widowskim uzupełnieniem obrazu był anielski taniec. W drugiej części uroczystości wystąpiły dzieci z najmłodszych klas, które w stu procentach skupiły się na publiczności – na babciach i dziadkach – dedykując im każde wyrecytowane i wyspiewane słowo.

W ten sposób złożone życzenie z pewnością pozostaną w sercach babć i dziadków, a widok wnucząt którzy z przejęciem i rozbrajającym urokiem występują na scenie, to najlepszy pod słońcem prezent. Zobaczcie nasze zdjęcie z tego wydarzenia!

REKLAMA

Naturalmed

centrum rehabilitacji i odnowy biologicznej
Marek Żurek

Profesjonalizm z natury

! Terapia stawów skroniowo-żuchwowych TMJ

! Masaż Kobido Up

- ✓ Fizykoterapia
- ✓ Masaż leczniczy
- ✓ Neurologiczno-ortopedyczna terapia manualna metodą Cyriaxa
- ✓ Rehabilitacja pourazowa i poszpitalna
- ✓ Terapia obrzęków chłonnych, stany po mastektomii – drenaż limfatyczny
- ✓ Zabiegi chiropraktyki
- ✓ Masaż gorącymi kamieniami

✓ Zabiegi falą uderzeniową

✓ Endomasaż – Mantis

✓ Lipo Laser

✓ Masaż misami tybetańskimi

✓ Masaż tajski stóp

✓ Świecowanie uszu – metoda Indian Hopi

✓ Trening personalny – kameralna sala treningowa

✓ Trening EMS – Miha Bodytec

✓ Rehabilitacja wad postawy u dzieci

✓ Konsultacje lekarskie w zakresie ortopedii (lekarz Piotr Szymik)

✓ Zabiegi akupunktury (Agnieszka Tyrtania-Ostałowska)

! NOWOŚĆ

! NOWOŚĆ

ul. Starotarnowicka 76B
42-680 Tarnowskie Góry (Opatowice)

T: +48 661 433 742
T: +48 601 480 751

www.naturalmedtg.pl

Foto. Finał WOŚP 2025 - Sztab w Tworogu znów może się pochwalić dobrym wynikiem - str. 9.

SPOTKANIA NOWOROCZNE

15 stycznia w Willi Hanusek Sołtys i Rada Sołecka zorganizowali spotkanie noworoczne dla seniorów z Borszowic i Hanuska. Rozpoczęto je tradycyjnym dzieleniem się opłatkiem, które jak co roku wywołało pełną życzliwości wrzawę między stolikami. Każdy chciał podarować drugiej osobie dobre życzenia. W tym gronie znaleźli się również wójt Gminy Eugeniusz Gwoździ, wicewójt Łukasz Ziob, lokalni samorządowcy oraz ksiądz proboszcz borszowickiej parafii, ks. Konrad Lempa, na którego czekała niespodzianka – urodzinowy podarunek. Seniorzy zaśpiewali także „Sto lat”. Ks. proboszcz z serdecznie dziękował za miły gest. Po części oficjalnej wszyscy zasiedli do stołu. Popołudnie upłynęło przy poczęstunku, w serdecznej atmosferze.

Z kolei 25 stycznia w restauracji Barć Dębowa w Tworogu odbyło się spotkanie dla osób samotnych powyżej 70. roku życia. Z zaproszenia Pani Sołtys i Rady Sołeckiej z Tworoga skorzystało 75 osób. W towarzystwie Wójta Gminy, Eugeniusza Gwoździa, wicewójta Łukasza Zioba oraz władarzy sołectwa spędzili bardzo sympatyczne popołudnie, które jak co roku było okazją do rozmów, plotek i żartów.

